

Archiv obce Halže

1852 – 1938

Inventář

Číslo EL NAD: 128
Evidenční číslo pomůcky: 183

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	9
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	10
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	11
Inventární seznam.....	12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Organizaci místní samosprávy, převedením pravomocí do rukou obcí, předcházelo zrušení roboty a poddanství v roce 1848. Následoval zákon o provizorním zřízení obecním č. 170/1849 Ř. z. ze dne 17. března, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů ve správě venkovských obcí, kde vrchnost doposud zastupovali venkovští rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Stále ještě omezené obecní pravomoci zaručily obcím alespoň základní práva, mezi něž patřila práva: svobodné volby zástupců, domovské, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejnit veřejně výsledky obecního hospodaření a zveřejnění jednání obecních zástupců. Jednalo se o zlomový počín, vyvolaný zejména tlakem na politickou situaci ve státě. Zprvu udílená samostatnost zemská přenesla se na úroveň krajskou, okresní a obecní. Přestože by se tak mohlo zdát, že majitelé dosavadních panství tím přišli o řadu výhod, opak je skutečností. Mohli snáze uplatnit svůj vliv především tam, kde jej potřebovali využít nejvíce. Postupně mohli získat kontrolu nad obcemi a později nad celými okresy.

Shora uváděná zákonná úprava, takzvané Stadionovo prozatímní obecní zřízení, vycházela z uvozovacího patentu a v něm uvedeného hesla, že základem svobodného státu je svobodná obec. Zákon jej zachovával tak, že hovořil o obcích místních, okresních a krajských. Skutečně platnými se však staly pouze předpisy o obcích místních.

Obce se staly nejnižším článkem místní samosprávy. Obvod těchto obcí se shodoval s katastrálním územím. Novým prvkem se stalo zavedení pravidla, že každé sídliště se muselo stát obcí či součástí obce nazývané osadou. Dřívější rozdíly mezi sídlišti různých stupňů byly zachovány pouze v názvoslovích těchto obcí, jako města, městyse čili městečka a vesnice či vsi. Každá obec náležela do určitého soudního a politického okresu a každá osoba musela patřit do evidence některé obce. Pokud některé z obcí nesplnily zákonné požadavky, mělo se přistoupit k jejich sloučení s jinou obcí, přestože by s tím dotčená obec nesouhlasila.

Stadionovo zřízení rozlišovalo dvojí působnost obce. Obec se měla starat především o svoje vlastní záležitosti, obecní zřízení tehdy hovořilo o přirozené působnosti obce. Ve své působnosti nemohla být obec omezována mimo zákonem uváděné případy. Jakýmsi protipólem přirozené působnosti obce se stala působnost přenesená. Tato působnost zahrnovala obstarávání určitých veřejných věcí, které obci nařizovala státní správa.

V každé obci se povinně zřídily dva orgány, obecní výbor a představenstvo. Obecní výbor volený na tři roky představoval kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů. Disponoval však pouze usnášecí a dozorcí mocí, bez možnosti použít moc výkonnou. Užším orgánem, voleným právě z členů obecního výboru, se stalo obecní představenstvo. Skládalo se ze starosty a alespoň dvou radních. Nepředstavovalo ovšem kolegium, radní vytvářeli jen pomocný a zastupující orgán v době starostovy nepřítomnosti v úřadu, samotný starosta se stával výkonným orgánem, který prováděl usnesení obecního výboru.

Nad samosprávnými orgány se zavedla instituce dozoru a starosta mohl využívat práva prozatímního odložení výkonu rozhodnutí obecního výboru, pokud to odporovalo zákonům nebo mohla být způsobena škoda obci samotné. V roce 1850 došlo k rozšíření dozorcí moci a místním obcím přibyla policie. Nadřízený okresní úřad měl dohlížet na práci starosty v oboru

místní policie patřící do přirozené působnosti obce. V nutných případech pak uváděl věci do pořádku. Vláda mohla obci kdykoliv výkon místní policie odejmout a zabezpečit její činnost za pomoci vlastních orgánů.

Vlastní činnost obecní samosprávy začala v roce 1850, kdy byly aktivovány nově zřízené státní politické úřady. Došlo k územní reformě obcí a obecní samospráva se posléze stala skutečností.

K vydání dalšího obecního zřízení došlo v roce 1859, v platnost vstoupilo pouze ustanovení o domovském právu a navíc nastalo odstranění veřejnosti jednání orgánů obecní samosprávy. Po vydání Říjnového diplomu docházelo k postupnému odstranění zásahů do samosprávy. V roce 1861, po volbách do obecních orgánů, v nichž zvítězili ve většině měst v Čechách čeští zástupci, byla veřejnost jednání zavedena opět. Rok poté vstoupil v platnost rámcový říšský obecní zákoník jako výsledek jednání mezi vládou, snažící se dostat obce pod větší kontrolu, a mezi parlamentem. V roce 1863 bylo vydáno obecní zřízení a řád volební pro Slezsko, o rok později také pro Moravu a Čechy č. 7/1864 Z. z. Tato zřízení se vztahovala na všechny obce příslušné země s výjimkou statutárních měst. Každá nemovitost musela náležet do svazku některé obce. Samosprávné obce se mohly slučovat a rozlučovat a za určitých okolností měnit svoje hranice, o čemž však s konečnou platností rozhodovaly zemské sněmy.

Obecní zřízení rozlišovala dva druhy občanů do obce náležejících. Jednalo se o skupinu osob spojenou s obcí na základě jakéhosi hmotného svazku či o skupinu osob přespolečných. Je zřejmé, že prvně uváděná skupina disponovala všemi výhodami, které jí ze zákona příslušely, avšak nejdůležitějším právem bylo právo volební.

Voliči oprávnění k volbě volili na tříleté funkční období obecní výbor. Počet členů výboru se odvíjel podle zalidněnosti obce a v Čechách se pohyboval mezi osmi a 36 členy, na Moravě od sedmi do 30 členů. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a obecního radního. Počet členů obecního představenstva nesměl přesahovat třetinu členů obecního výboru, počet radních však nemohl klesnout pod dva. Obecnímu výboru se v této době občas říkalo obecní zastupitelstvo. Každý volitelný a řádně volený občan byl povinen volbu přijmout, výjimky z tohoto pravidla byly přesně stanoveny.

Obec, její činnost a veškerý život v ní tak v podstatě existoval v nezměněné podobě téměř do roku 1918, kdy se po vzniku nového, samostatného státu přijala zcela odlišná opatření pro obecní samosprávu.

Základním pravidlem pro chod obce po roce 1918 zůstal nadále předpoklad, že o obecních záležitostech může rozhodovat pouze osoba, která přispívá na udržování obecního hospodářství, avšak vyvstala potřeba řešit situaci s volebními řády. Na počátku roku 1919 tak vstoupila v platnost dvě zákonná nařízení, zákon č. 75/1919 Sb. o řádu volení v obcích a zákon č. 76/1919 Sb. o novele k obecnímu zřízení.

Volební řád představoval výsledek dohody občanských stran se sociální demokracií a přinášel značnou demokratizaci. Přiznával totiž všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasovací právo při volbách do obcí všem osobám, které měly v obci alespoň tříměsíční trvalé bydliště, a které nebyly určitým způsobem diskvalifikovány a dosáhly věku 21 let. Pasivní volební právo se přiznalo osobám ve věku od 26 let a volený musel alespoň jeden rok v obci bydlet. Volilo se na základě kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení. Volební období se prodloužilo na čtyři roky, v roce 1933 na šest let, aby se sjednotila délka volebních období

s ostatními samosprávami. Vznikly obecní finanční komise, v nichž jednu polovinu představovali zástupci zvolení obecním zastupitelstvem a druhou zástupci jmenovaní okresním úřadem. Jednalo se tak především o kontrolu ze strany státu, který si v obcích nepřál převahu socialistické většiny, která by mohla volně nakládat s obecními prostředky. Komise mohly kontrolovat veškeré obecní hospodaření a odvolávat se proti všem usnesením obecního zastupitelstva finanční povahy.

Zákonná novela obecních zřízení rozeznávala tyto řádné orgány obcí: obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu, případně jeho náměstky a komise.

Obecní zastupitelstvo nahradilo dřívější obecní výbor. Jeho zvolení se účastnili všichni voliči oprávnění k volbě a skládalo se z devíti až 60 členů podle počtu obyvatel v obci.

Ze svého středu volilo obecní zastupitelstvo obecní radu, která nastupovala na místo dřívějšího obecního představenstva. Skládala se ze starosty, jeho náměstka či náměstků a členů rady, radních. Počet všech těchto členů činil znovu jednu třetinu obecního zastupitelstva, proto se stanovil počet jeho členů na devět, aby rada byla nejméně tříčlenná. Plnila totiž také funkci obecního trestního senátu, a tento musel být nejméně tříčlenný, tvořil jej starosta a dva radní.

Došlo k jasnému vymezení významu obecní rady, totiž že obecní rada tvoří sbor, který se za předsednictví starosty usnází na všech věcech, jež podle zákona nebo podle zákonných nařízení nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Toto ustanovení utvářelo z rady primární orgán obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svého středu rovněž starostu a jeho náměstka, v obcích s počtem převyšujícím 24 členů zastupitelstva se volili náměstci dva. Volba starosty nemusela být potvrzena státem, zákon č. 122/1933 Sb. o změnách řádu voleb v obcích však stanovil, že volbu starosty schvaluje státní úřad. Pokud státní úřad volbu starosty a jeho náměstků nepotvrdil, pozbývala tato volba platnost a obecní zastupitelstvo bylo povinno uskutečnit volbu novou. Kdyby se však zastupitelstvo zdráhalo provést novou volbu, pozbývala by platnosti také volba členů obecního zastupitelstva. Politický úřad jmenoval do čela obce správní komisi a v příhodné době vypisoval novou volbu obecního zastupitelstva. Podle shora psaného je jasně viditelné, že těmito ustanoveními byla obecní samospráva značně okleštěná. Státní úřady nezavazoval žádný termín k vypsání nových voleb obecního zastupitelstva.

Právním obcí bylo zřizovat si poradní a přípravné sbory ve formě komisí.

Nejdůležitějším orgánem, v jehož rukách spočívala rozhodující moc, byla obecní rada. Její zasedání byla neveřejná a konala se poměrně často. Obecnímu zastupitelstvu byly vyhrazeny pouze některé věci, schvalovalo zejména obecní rozpočet, jeho schůze se měly konat alespoň jednou za dva měsíce a byly veřejné. K určitým funkcím starosty patřilo svolávání schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva, zastupování obce navenek apod.

Mezi mimořádné orgány obce patřil vládní komisař nebo správní komise. Pokud zemský úřad rozpustil zastupitelstvo, bylo povinností příslušného okresního úřadu stanovit pro obec přechodný orgán (komisař, správní komise). Tento mimořádný orgán vedl správu obce do řádné volby a dosazení nově zvoleného zastupitelstva. Pravomoc přechodných orgánů zůstala omezena na běžné záležitosti a kromě toho směl provádět pouze neodkladné akty, jejichž prodlením by mohla obci vzniknout škoda.

V období německé okupace pohraničí v letech 1938 – 1945 se charakter veřejné správy výrazně odlišoval od předešlého. V odtržených pohraničních částech republiky vstoupil v

platnost říšskoněmecký systém a došlo k odstranění volitelnosti orgánů územní samosprávy. Na protektorátním území vznikly správní orgány řídicí se poněkud upravenou verzí týchž zákonů. V pohraničí převzala dočasně, do 20. října 1938, veškerou výkonnou moc armáda. Z jejího pověření vedli armádní zástupci veškeré existující správní orgány.

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji sudetské správní organizace byla krátká doba od 21. října 1938 do 30. dubna 1939. Došlo k přijetí významných zákonných opatření a vybudování celé správní sítě. Vznikla tzv. Říšská župa sudetská (Reichsgau Sudetenland) a celé území se rozdělilo na venkovské a městské okresy (Landkreise a Stadtkreise). Ve venkovských okresech byly utvořeny úřady landrátů (Der Landrat) navazující na prvorepublikové okresní úřady. Došlo k faktické likvidaci územní samosprávy. Ve správě obcí se zavedl tzv. vůdcovský princip a správu obce tak zastával pouze starosta. Stálými zástupci starostů se stali přidělení (Beigeordnete). První přidělenec byl podle zákona prvním a stálým zástupcem starosty, zbývající přidělení byli stálými zástupci pouze ve svých pracovních oborech (sociální péče, policie, zdravotnictví, školství apod.), starosta však mohl vztáhnout každou z těchto záležitostí na sebe. Další obecní orgán představovali obecní radové obstarávající trvalý kontakt mezi obecní správou a ostatními obyvateli. Jednalo se o nejméně 12 a nejvíce 36 členů a zákon stanovil, ve kterých záležitostech se musí starosta s obecními rady poradit. Kromě obecních radů existovali ještě poradci, kteří vykonávali poradní činnost pro starostu a přidělenec v určitém správním oboru nebo jiné speciální otázce. K obecním orgánům patřila také porada obecních radů a poradců. Starosta je zval v přiměřené lhůtě k poradě a oznámil jim její důvod.

O zajištění vzájemné symbiózy mezi obecní správou a nacistickou stranou se staral zmocněnec NSDAP. Ze zákona požíval značného vlivu na správu obce, aby dohlédl na správnou interpretaci nacistických zájmů ve svěřené obci. Starosta a přidělení z povolání vykonávali svůj úřad 12 roků, pokud se jednalo o úřad čestný, krátka se doba na 6 roků.

Činnost obecních úřadů zanikla v roce 1945, kdy byly nahrazeny soustavou národních výborů. V pohraničí navazovaly na obecní úřady místní správní komise jmenované postupně v letech 1945 – 1946.

Pojmenování vsi Halže, ležící 5 kilometrů severozápadně od Tachova, dále česky také Halzie či Halsz, německy Hals, lidově Hols, vzniklo z německého názvu vsi Hals, přenesením významu, které v němčině toto slovo vyjadřuje, tedy krk, respektive hrdlo. Ves získala své jméno na základě místa, na kterém se nachází, tj. v místě mezi dvěma svahy, pahorkami po stranách. V novější topografii se pro označení tohoto místa užívá zeměpisné vyjádření „horská šíje“.

V historických pramenech se první zmínka o vsi Halže objevuje teprve v roce 1479. V roce 1493 je v souvislosti se vsí jmenován Hanuš Lichtenberger z Halže. Roku 1529 zastavil Volf z Gutštejna na Petrohradě tvrz a majetky v Halži svému švagrovi Mikulášovi Plánskému ze Žeberka. V roce 1552 je již ves uváděna jako součást tachovského městského majetku. Tento stav setrval do roku 1621, kdy byla ves městu zabavena (konfiskace postihla také město samotné) pro jeho nepřímou podporu povstání stavů. Došlo k vytvoření nového, dědičného panství Tachov a toto odkoupil Jan Filip Husmann z Namedy a Riolsburgu. V roce 1644 však Husmann převedl ves Halži pod patronaci kláštera Paulánů (klášter Paulánů a kostel Čtrnácti pomocníků v nouzi) v nedalekých Světcích. Vrchnostensky ovšem ves patřila nadále k panství Tachov. Teprve v roce 1688 byla od tachovského panství ves oddělena a utvořen z ní samostatný statek kláštera Paulánů ve Světcích nedaleko Tachova. Po zrušení kláštera (1786 – 1787) spravoval halžský majetek c. k. Náboženský fond v Praze, který se o něj staral v letech

1787 – 1789. Administrace státních statků jej v roce 1789 prodala Josefovi Mikulášovi hraběti z Windischgrätzu, který o něj opět rozšířil panství Tachov. V roce 1792 odkoupil ves Franz Wunderbaldinger, bývalý ředitel panství Planá. Od něj koupil statek a ves Halži, roku 1803, Šebastián Gradel. Ves rychle střídala svoje majitele a již roku 1811 ji získal Matyáš Vincenc Wagner z Angerburgu, ještě v tomtéž roce manželé Kryštof a Kateřina Steinovi, kteří ves v roce 1817 prodali svobodnému pánovi Rüdigerovi ze Stillfriedu. Na Stillfriedův majetek byla roku 1826 uvalena exekuce a teprve v roce 1828 získal statek a ves Mikuláš Kahler. Ve vlastnictví Kahlerů se ves, respektive statek, udržely do roku 1870. V letech 1871 – 1886 patřil statek Halže manželům Františce a Severinovi Obermayerovým, od nichž jej počátkem roku 1887 koupili Hugo a jeho syn Franz rytíř Landwehr z Werheimu. Dědičně statek získal Franz Wilhelm Landwehr z Werheimu, který zůstal svobodným pánem a v průběhu let 1935 – 1936 adoptoval děti své zemřelé sestry, provdané Traxlerové. V majetku rodu Landwehr – Traxlerů zůstal statek Halže do roku 1945.

Katastrální území vsi Halže tvořila ves samotná.

Do roku 1862 patřila Halže pod Krajský úřad v Chebu a od roku 1850 přešla obec pod nově zřízené Okresní hejtmanství v Tachově. Zároveň se vznikem politických okresů vznikly v roce 1850 také okresy soudní. Obec Halže se stala součástí nově vzniklého soudního okresu Tachov (v něm obec zůstala až do roku 1945). Při další reorganizaci správy v roce 1855 byla sloučena politická a soudní správa a vznikl Smíšený okresní úřad Tachov, jehož součástí byla také obec Halže. K definitivnímu rozdělení politické a soudní správy došlo v roce 1868, kdy bylo znovu obnoveno Okresní hejtmanství v Tachově. Po připojení okresu Tachov k německé „Třetí říši“ spravoval obec Landrát v Tachově.

Přestože archivní soubor AO Halže disponuje vhodným souborem archiválií, ze kterého lze získat potřebné informace, je rekonstrukce činnosti obecní samosprávy složitá. Poměrně malý časový rozsah dochovaného materiálu a především absence důležitých dat v písemnostech, celou práci výrazně komplikují. Proto je potřeba postupovat v součinnosti s dalšími písemnými zdroji, které lze při práci na rekonstrukci historie archivního souboru AO Halže využít. Patří sem nejen regionální a dobová literatura, ale zejména písemnosti vzniklé z činnosti dalších subjektů působících v obci souběžně se samosprávou. Jedná se především o archivní soubor Obecná škola (německá) Halže EL NAD 230. Ze školní kroniky tohoto archivního souboru lze alespoň částečně doplnit některé z chybějících informací.

Následuje přehled obecních představených a starostů.

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Thomas Wamser	1850	?
Thomas Windisch	1910	1919
Johan Dill (Till)	1919	1925
Josef Gruber	1925	1931
Franz Windisch	1931	1938
Franz Baumgarten (Baumgartl)	1938	1941
Thomas Windisch	1941	1945

K předešlému přehledu obecních představených je potřeba doplnit údaj, vztahující se k roku 1931, respektive 1932. Přestože v dochovaných záznamech (obecní kronika inv. č. 1) figuruje na postu starosty po řádných volbách v roce 1931 osoba Franze Windische, v letech 1931 – 1932 vystupuje v knize pozvání a programů komisí a zasedání obecního úřadu (inv. č. 2) jako obecní starosta Thomas Windich. Kniha inv. č. 2 je autentickým svědectvím z konaných zasedání, podepisovaných bezprostředně po jejich uskutečnění, kdežto obě kroniky (inv. č. 1) byly psány retrospektivním způsobem vzhledem ke svému datu pořízení. Ve prospěch záznamů v kronice ovšem hovoří školní kronika (1928 – 1945) uložená v archivním souboru NOS Halže EL NAD 230, jejíž záznamy potvrzují události ohledně voleb v inkriminovaném roce 1931 stejně, jako je tomu v případě kroniky obecní. Podle dvou zdrojů tedy vyplývá, že v roce 1931 se stal obecním starostou skutečně Franz Windisch a funkce „obecního představeného“ (Gemeindevosther), uváděná u jména Thomase Windische, se neztotožňuje s postavením a funkcí skutečného obecního starosty (Bürgermeister).

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Při skartaci spisů a písemností provedené 2. prosince 1953 v budově MNV Halže byl pořízen zápis, v němž se mimo jiné uvádí, které písemnosti z období obecní samosprávy před rokem 1945 byly určeny k odebrání do archivní úschovy. Jednalo se o hlavní knihy z období mezi lety 1939 – 1945 (pravděpodobně 2), knihu došlé pošty 1939 – 1945 a knihu pozvání a programů komisí a zasedání obecního zastupitelstva 1925 – 1935, kterou dostala tehdejší zástupkyně ONV, odpovědná za řádný průběh skartace, od neznámé soukromé osoby.

Na kartě JAF zavedené k 1. říjnu 1958 se lze dočíst, které z knih se ocitly v úřední archivní evidenci. Kromě knihy pozvání a programů 1925 – 1935, se do okresního archivu dostaly všechny shora vypsané knihy pod přírůstkovým číslem 18, dne 12. března 1956. Do karty je posléze vepsán také výsledek z předávky písemností, provedené 1. října 1976, číslo přírůstku 182. Přestože v tématickém popisu fondu lze objevit odkaz na převzetí dvou kronik a knihy domovní daně, v přírůstkovém seznamu je uvedena pouze kniha domovní daně z roku 1941.

Při revizi archivního souboru AO Halže provedené 22. listopadu 2000 ve Státním okresním archivu Tachov se nepodařilo dohledat hlavní obecní knihy 1939 – 1945, knihu vyřízené a došlé pošty 1939 – 1945 a knihu domovní daně 1941. V archivním souboru zůstaly uloženy pouze dvě obecní kroniky I. díl 1931 – 1934, díl II. 1935 – 1938 a kniha pozvání a programů komisí a obecního zastupitelstva 1925 – 1935, která ovšem v záznamech na kartě JAF vůbec nefigurovala. Jakým způsobem a za jakých okolností došlo ke ztrátě či vyřazení archiválií nelze zjistit, když jedním z hlavních důvodů, který se na tomto stavu negativně podepsal, je nedokonalé a ledabylé vedení evidence záznamů v kartě JAF v letech předešlých.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiál archivního souboru AO Halže pochází z let 1852 – 1938. Jedná se o jeden kartón písemností a tři knihy o celkové metrāži 0,18 bm.

Vzhledem k umístění obce v oblasti s převažujícím německým obyvatelstvem je v dochovaných písemnostech užíván německý jazyk.

Archivní soubor byl uspořádan podle metodického návodu pro pořádání archivních souborů obcí.

V archivním souboru se nalézají písemnosti I. a II. kategorie.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý, pouze kniha inv. č. 2 je značně rozpadlá a napadená plísni.

Ke vnitřní skartaci nebyly navrženy žádné písemnosti.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Archivní soubor AO Halže je zastoupen dvěma důležitými knihami (obecními kronikami), z nichž lze čerpat při získávání informací. Jejich výtěžnost však komplikuje okolnost poměrně krátkého časového horizontu, který obě knihy mapují. Další negativní skutečnost představuje retrospektivita záznamů, užitá v obou knihách, která také významným způsobem ovlivňuje jejich využitelnost při eventuálním badatelském využití. Paradoxně v nich lze přesto nalézt spoustu důležitých informací především z hlediska historie, kterou poměrně pečlivě zpracovává úvodní z knih (inv. č. 1).

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v únoru roku 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 18. prosince 2007

Miroslav Vetrák

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Adressbuch für den politischen Bezirk Tachau, Tachov [1925]

Heimatatlas des ehemaligen politischen Bezirkes Tachau – Pfraumberg, Geretsried 1973

Zdeňka Hledíková, Jan Dobeš, Jan Janák, Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost, Jihlava 2005

Zdeněk Martínek, Archiv obce, Archivní časopis, roč. 49, 1999

Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland, Haida s. d.

Antonín Profous, Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny, Díl I. A – H, Praha 1954

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, Vídeň 1849

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, Vídeň 1864

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1919

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1933

August Sedláček, Místopisný slovník království českého, Praha 1998

Seznam míst v království Českém, Praha 1913

Franz Schuster, Tachau – Pfraumberger Heimat, Ulm/D 2000

SOkA Tachov, NOŠ Halže, školní kronika 1928 – 1945

Státní oblastní archiv Plzeň, Průvodce po archivních fondech, svazek 3, Praha 1976

Übersicht der in Folge a. h. Gutschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten provisorischen Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen, Praha 1849

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratek

AO	archiv obce
č. p.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. d.	evidenční
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
NAD	národní archivní dědictví
NOŠ	obecná škola (německá)
NSDAP	nacionálněsocialistická německá strana dělnická (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)
ONV	okresní národní výbor
Ř. z.	Říšský zákoník
Sb.	Sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
SOkA	státní okresní archiv
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Obecní úřad od roku 1850 – 1945

Úřední knihy

Knihy všeobecné správy obce

1	Pamětní kniha obce	1931 – 1934	K 1
2	Pamětní kniha obce	1935 – 1938	K 2
3	Kniha pozvání a programů obecního zastupitelstva	1925 – 1935	K 3

Obec a její správa

4	Potvrzení o domovské příslušnosti	1896	N 1
5	Formuláře pro matriční záležitosti	s. d.	N 1
6	Úleva při platbě pozemkové daně	1852	N 1

Spolupůsobení ve státních záležitostech

7	Přehled hospodářských dávek podle jednotlivých osob za rok 1895	1895	N 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Archiv obce Halže
Značka archivního souboru:	AO Halže
Časový rozsah:	1852 – 1938
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 kartón)
Počet inventárních jednotek:	7
Rozsah bm:	0,18 (0,08 knihy, 0,10 kartón)
Stav ke dni:	18. prosince 2007
Archivní soubor zpracoval(a):	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil(a):	Miroslav Vetrák
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl